

## Oponentský posudek diplomové práce

Autor DP: Lucie Bláhová

Název DP: *Životní styl studentů středních škol v Mostě v souvislosti se socioekonomickým statutem jejich rodičů*

Práce je rozdělena do dvou základních částí. V první, teoretické části, se autorka zabývá životním stylem (dále jen ŽS) a hledá jeho dimenze a možné indikátory. Její snahou je zdůraznit předpokládané význačné aspekty ŽS současné mládeže. Zvolenými dimenzemi jsou (obecně) trávení volného času, kulturní vkus, stravovací návyky, ekologické chování a politická kultura. Volba je to, dle mého názoru, šťastná, protože v těchto dimenzích lze očekávat vyhraněné postoje. (Záleží však na citlivosti zvolených indikátorů.) Socioekonomický status (dále jen s-e status) je autorkou analyzován v dimenzích profese a vzdělání (rodičů). Kdy profese může zahrnovat ekonomickou stránku statusu a vzdělání doplňuje využitelný kulturní kapitál. (Opět jde o vhodnou volbu dimenzí s-e statusu.) V druhé, praktické části, jsou popsány výsledky dotazníkového šetření. Respondenty jsou studenti 3 středních škol v Mostě. Přes poměrně malý počet respondentů, ale se zachováním značné homogenity vzorku (dle typu školy), se dalo očekávat, že by se výrazné odchylky ŽS mohly projevit. Závěr práce však přináší informaci o určitém sjednocení ŽS, což znamená, že s-e status rodičů nemá výrazný vliv na projevy ŽS dětí. Z teoretického hlediska nejde o překvapivé zjištění, protože skupiny vrstevníků hrají u středoškoláků velmi výrazný vliv na formování jejich postojů, a to i tak silně, že může být sama představa a vzor jednání v rozporu se skutečností.

### Komentáře a poznámky

1. Poměrně zdařilou sazbu kazí její nejednotnost a nedodržování některých základních pravidel. Výrazné je zanedbání odlišností mezi pomlčkou a spojovníkem (např. s. 14, 26, 36), zvláštní používání středníků (s. 25 a další), dále viz seznam literatury a číslování (s. 31–2). Jazyková úroveň je též pokazena některými (bohužel) výraznými drobnostmi, viz s. 20, 23, 24, 26, 41, 51, 54. Někdy jsou chybně číslovány odkazy, viz tabulky na s. 51, 52, 56.
2. V seznamu literatury chybí (Slepičková 2004), s. 16, a (Pye 1968), s. 28?
3. Co znamená věta na s. 14: 3) Nynější ...
4. Některé části práce jsou obrovské (doslovné) citace. Na můj vkus až zbytečně velké, viz např. celou podsekcí 5.2.1. Na s. 17 je pak vidět disproporce jazyka autorky (1. odstavec) a uvedené citace.
5. Co je výzkum *MML TGI?* (s. 38)
6. Co je to *omnivornost?* (s. 41) Dále se hovoří o „všežroutvii“, souvisí to?
7. Není mi jasný na s. 25 bod 6) *tělesný pohyb*, to je něco negativního?
8. Metodologie: Co je tedy výzkumná metoda? (9.1) Chtělo by to komentář k tab. 9.2-1, jaký je vztah 2. a 3. řádku? Proč jsou tabulky s anglickou terminologií? Ad komentář v 9.4: došlo k nějakému zásahu badatele do výzkumu? Formulace hypotézy na s. 45 je trochu nešťastná, může mít dva významy. Komentář k výzkumům (8.4) by mohl být obsáhlejší. Věk respondentů?
9. Z komentáře na s. 20 by se mohlo zdát, že poslech 9. symfonie vyvolá jiné pocity než „pop-hudba“ – proč, kdo to zkoumal?
10. Rozdělení na *vysokou* a *nízkou* kulturu je asi arbitrární. („Beethoven jako šlechtická pop-kultura.“) Takové rozdělení může nanejvýše souviset s uznávanými společenskými hodnotami. Jako indikátor je to možné použít snad jen v souvislosti, kdy vyšší status odpovídá snaze deklarovat vyšší kulturu. To se však děje bez ohledu na skutečné pocity a jednání.
11. *Hlava domácnosti* – Co je to za konstrukt a proč je zaveden? Chybí mi zdůvodnění. Stejně tak by bylo dobré propojit vysvětlení k redukci s-e statusu rodičů na *profesní třídy hlavy domácnosti* a *vzdělání hlavy domácnosti* s teoretickou částí práce. V metodologii by pak bylo hezké dodělat krok vedoucí k indikátorům ŽS (viz dotazník), tj. propojit dimenze ŽS s četbou, zahraničními cestami atd. a zdůvodnit toto propojení.

Práce splňuje náležitosti podle studijního řádu a lze ji doporučit k obhajobě.

V Praze dne 28.4.2010



Michal Peliš  
katedra KIN  
FTVS UK

